

**Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata
Képviselő-testületének**

**26/2022. (XI.03.) önkormányzati rendelete
a települési adókról¹**

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata Képviselő-testülete a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 1. § (1) bekezdésében és 1/A. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el.

1. Általános rendelkezések

1. § Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) 1/A. §-a alapján – jelen rendeletben meghatározott feltételekkel – határozatlan időtartamra az e rendeletben meghatározott települési adókat vezeti be.

2. § E rendelet alkalmazásában az önkormányzat illetékességi területe, a külterület, a tulajdonos, a vállalkozó, a vagyoni értékű jog, a vagyoni értékű jog jogosítottja fogalmak alatt a Htv. 52. §-ában meghatározott fogalmakat kell érteni.

2. Termőföldadó

3. §² Adóköteles az Önkormányzat illetékességi területén lévő, külterületen fekvő, az ingatlan-nyilvántartásban szántó, szőlő, gyümölcsös, kert, rét, legelő (gyep), nádas, fásított terület, halastó művelési ágban nyilvántartott földrészlet (a továbbiakban: ingatlan).

4. § (1) A termőföldadó alanya az a magánszemély, aki a naptári év (a továbbiakban: év) első napján

a) az ingatlan tulajdonosa, vagy

b) amennyiben az ingatlant az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyoni értékű jog terheli (a tulajdoni hányad és a vagyoni értékű joggal terhelt ingatlan eszmei hányada a továbbiakban együtt: tulajdoni hányad), a vagyoni értékű jog jogosítottja

(a tulajdonos és a vagyoni értékű jog jogosítottja a továbbiakban együtt: tulajdonos), feltéve, hogy nem minősül vállalkozónak.

(2) Több tulajdonos esetén a tulajdonosok tulajdoni hányadaik arányában adóalanyok.

(3) Valamennyi tulajdonos által írásban megkötött és az adóhatósághoz benyújtott megállapodásban a tulajdonosok az adóalanyisággal kapcsolatos jogokkal és kötelezettségekkel egy tulajdonost is felruházhatnak.

5. § Mentés a termőföldadó alól az az ingatlan, melynek teljes területe – függetlenül a tulajdonosok számától és a tulajdonostársak tulajdoni hányadához tartozó terület méretétől – nem haladja meg a 3 000 m²-t.

6. § (1) Az adókötelezettség a tulajdonosnak vagy – az adókötelezettséget megalapozó – művelési ágnak vagy adatnak az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzését (átvezetését, feljegyzését) követő év első napján keletkezik.

(2) Az adókötelezettséget érintő változást a következő év első napjától kell figyelembe venni.

¹ Módosította a 8/2023. (V.03.) rendelet, hatályos: 2023. május 4-től

2023. január 1. napjára visszamenőleges hatállyal a Kúria Önkormányzati Tanácsának Köf.5002/2023/5. számú határozata; Hatálytalan: 2023. január 1. napjától

A Kúria Önkormányzati Tanácsa Köf.5.002/2023/4. számú végzésével elrendelte a rendelet 11–18. §-ainak ideiglenes alkalmazási tilalmát az ügydöntő határozata közzétételét követő napig.

a 39/2022. (XII.01.) önkormányzati rendelet szerinti szöveggel lép hatályba

² Módosította a 8/2023. (V.03.) rendelet, hatályos: 2023. május 4-től

(3) Az adókötelezettség a tulajdonosnak vagy – az adókötelezettséget megalapozó – művelési ágnak vagy adatnak az ingatlan-nyilvántartásból történő törlése (átvezetése) évének utolsó napján szűnik meg.

7. § A termőföldadó alapja az ingatlan m²-ben számított területe.

8. § A termőföldadó mértéke 300 Ft/m².

9. § (1) A termőföldadót az adóhatóság kivetéssel állapítja meg az adóalany bevallása alapján.

(2) Az adóalanynak az adókötelezettség keletkezését követő 15 napon belül kell adóbevallást tennie az 1. melléklet szerinti nyomtatványon. A rendelet alapján az adóalanynak első alkalommal 2023. február 15. napjáig kell bevallást tenni az adóköteles ingatlanáról.

(3) Az adóalany köteles minden jellegű, adókötelezettséget érintő változást, a változást követő 15 napon belül – az 1. melléklet szerinti nyomtatványon – bejelenteni az önkormányzati adóhatóság felé.

(4) Nem kell újabb adóbevallást tenni mindaddig, ameddig a termőföldadót (adókötelezettséget) érintő változás nem következett be.

10. § A termőföldadót az adózónak félévenként két egyenlő részletben március 15-ig és szeptember 15-ig kell megfizetnie az Önkormányzat K&H Bank Zrt.-nél vezetett 10401024-00032877-00000005 számú, „Települési adó” megnevezésű számlájára.

3.³ -

11. §⁴ -

12. §⁵ -

13. §⁶ -

14. §⁷ -

15. §⁸ -

³ 2023. január 1. napjára visszamenőleges hatállyal megsemmisítette a Kúria Önkormányzati Tanácsának Köf.5002/2023/5. számú határozata; Hatálytalan: 2023. január 1. napjától

A Kúria Önkormányzati Tanácsa Köf.5.002/2023/4. számú végzésével elrendelte a rendelet 11–18. §-ainak ideiglenes alkalmazási tilalmát az ügydöntő határozata közzétételét követő napig.

⁴ 2023. január 1. napjára visszamenőleges hatállyal megsemmisítette a Kúria Önkormányzati Tanácsának Köf.5002/2023/5. számú határozata; Hatálytalan: 2023. január 1. napjától

A Kúria Önkormányzati Tanácsa Köf.5.002/2023/4. számú végzésével elrendelte a rendelet 11–18. §-ainak ideiglenes alkalmazási tilalmát az ügydöntő határozata közzétételét követő napig.

⁵ 2023. január 1. napjára visszamenőleges hatállyal megsemmisítette a Kúria Önkormányzati Tanácsának Köf.5002/2023/5. számú határozata; Hatálytalan: 2023. január 1. napjától

A Kúria Önkormányzati Tanácsa Köf.5.002/2023/4. számú végzésével elrendelte a rendelet 11–18. §-ainak ideiglenes alkalmazási tilalmát az ügydöntő határozata közzétételét követő napig.

⁶ 2023. január 1. napjára visszamenőleges hatállyal megsemmisítette a Kúria Önkormányzati Tanácsának Köf.5002/2023/5. számú határozata; Hatálytalan: 2023. január 1. napjától

A Kúria Önkormányzati Tanácsa Köf.5.002/2023/4. számú végzésével elrendelte a rendelet 11–18. §-ainak ideiglenes alkalmazási tilalmát az ügydöntő határozata közzétételét követő napig.

a 39/2022. (XII.01.) önkormányzati rendelet szerinti szöveggel lép hatályba

⁷ 2023. január 1. napjára visszamenőleges hatállyal megsemmisítette a Kúria Önkormányzati Tanácsának Köf.5002/2023/5. számú határozata; Hatálytalan: 2023. január 1. napjától

A Kúria Önkormányzati Tanácsa Köf.5.002/2023/4. számú végzésével elrendelte a rendelet 11–18. §-ainak ideiglenes alkalmazási tilalmát az ügydöntő határozata közzétételét követő napig.

⁸ 2023. január 1. napjára visszamenőleges hatállyal megsemmisítette a Kúria Önkormányzati Tanácsának Köf.5002/2023/5. számú határozata; Hatálytalan: 2023. január 1. napjától

A Kúria Önkormányzati Tanácsa Köf.5.002/2023/4. számú végzésével elrendelte a rendelet 11–18. §-ainak ideiglenes alkalmazási tilalmát az ügydöntő határozata közzétételét követő napig.

16. §⁹ -

17. §¹⁰ -

18. §¹¹ -

4. Záró rendelkezések

19. § Ez a rendelet 2023. január 1. napján lép hatályba.

Budapest, 2022. október 27.

Szaniszló Sándor
polgármester

dr. Ronyecz Róbert
jegyző

INDOKOLÁS Általános indokolás

A rendelet megalkotásával Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) 1/A. §-a alapján – jelen rendeletben meghatározott feltételekkel – határozatlan időtartamra települési adókat (termőföldadót és légiutas adót) vezet be. A helyi adópolitika, az Önkormányzat felelős gazdálkodása és a helyi fejlesztések, a szociális ellátások változatlan színvonalú biztosítása érdekében szükséges 2023. január 1. napjától olyan települési adók bevezetése, amelyekkel az önkormányzat költségvetéséből kiesett adóbevételek pótolhatóak.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 17. §-a alapján a hatásvizsgálat elkészült. A rendelet megalkotásának társadalmi hatása, hogy a rendelet – figyelemmel a Htv.-ben meghatározott korlátozásokra – egyes, az ingatlannyilvántartásban meghatározott művelési ágban nyilvántartott földterületek tulajdonosai részére, valamint azon magánszemélyek részére, akik az Önkormányzat illetékességi területén fekvő repülőtérről, személyszállítást végző légitársaságtól polgári légiutazást vesznek igénybe, adókötelezettséget ír elő, ugyanakkor meghatározott adóalanyok számára mentességet biztosít az adófizetés alól.

A rendelet megalkotásának gazdasági, költségvetési hatása, hogy adóbevételek növekedését eredményez; adminisztratív terhet befolyásoló hatása, hogy az önkormányzati adóhatóság a termőföldadó esetében az adóalanyok által benyújtott bevallásokra figyelemmel határozatot bocsát ki az érintett adóalanyok részére. A rendelet megalkotásának környezeti, egészségügyi következménye, hogy a légiutas adóból származó bevételekből végrehajtott fejlesztések és finanszírozott szociális ellátások hozzájárulhatnak a kerületi lakosok életminőségének javításához.

A rendelet alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek rendelkezésre állnak. Az önkormányzati rendelethez tartozó indoklás közzétételének nincs akadálya.

⁹ 2023. január 1. napjára visszamenőleges hatállyal megsemmisítette a Kúria Önkormányzati Tanácsának Köf.5002/2023/5. számú határozata; Hatálytalan: 2023. január 1. napjától

A Kúria Önkormányzati Tanácsa Köf.5.002/2023/4. számú végzésével elrendelte a rendelet 11–18. §-ainak ideiglenes alkalmazási tilalmát az ügydöntő határozata közzétételét követő napig.

a 39/2022. (XII.01.) önkormányzati rendelet szerinti szöveggel lép hatályba

¹⁰ 2023. január 1. napjára visszamenőleges hatállyal megsemmisítette a Kúria Önkormányzati Tanácsának Köf.5002/2023/5. számú határozata; Hatálytalan: 2023. január 1. napjától

A Kúria Önkormányzati Tanácsa Köf.5.002/2023/4. számú végzésével elrendelte a rendelet 11–18. §-ainak ideiglenes alkalmazási tilalmát az ügydöntő határozata közzétételét követő napig.

a 39/2022. (XII.01.) önkormányzati rendelet szerinti szöveggel lép hatályba

¹¹ 2023. január 1. napjára visszamenőleges hatállyal megsemmisítette a Kúria Önkormányzati Tanácsának Köf.5002/2023/5. számú határozata; Hatálytalan: 2023. január 1. napjától

A Kúria Önkormányzati Tanácsa Köf.5.002/2023/4. számú végzésével elrendelte a rendelet 11–18. §-ainak ideiglenes alkalmazási tilalmát az ügydöntő határozata közzétételét követő napig.

a 39/2022. (XII.01.) önkormányzati rendelet szerinti szöveggel lép hatályba

Részletes indokolás

1. § - 2. §-hoz: A 2020. évben a kormány adópolitikájának változása folytán a gépjárműadó önkormányzatot megillető 40 %-a a központi költségvetésbe került átcsoportosításra, valamint az Országgyűlés döntése alapján a Htv.-nek a reklámhordozók helyi építmény-adókötelezettségére vonatkozó rendelkezései hatályon kívül helyezésre kerültek, így az Önkormányzat adóbevételei jelentős mértékben csökkentek. Az önkormányzatok költségvetésének bevételi és kiadási oldalát kedvezőtlenül befolyásolták egyéb körülmények is, így különösen az infláció mértékének alakulása, továbbá a szolidaritási hozzájárulás változása. A Magyar Nemzeti Bank jelentése alapján az infláció mértéke az elmúlt két évben folyamatosan nőtt. 2020. év elején 4,7 % volt, mely 2022. szeptemberére 20,1 %-ra növekedett. A 22.000 forint feletti egy lakosra jutó iparüzési adóerő-képességgel rendelkező önkormányzat az egy lakosra jutó iparüzési adóerő-képességétől függő mértékű szolidaritási hozzájárulást teljesít a központi költségvetésnek. A szolidaritási hozzájárulás alapja az önkormányzat iparüzési adóerő-képességet meghatározó adóalapja. A szolidaritási hozzájárulás teljesítése a nettó finanszírozás keretében történik. Ennek megfelelően az önkormányzatokat megillető támogatásokból – a bruttó elszámolás és a nettó pénzforgalom elvét követve – levonásra kerülnek az önkormányzatokat terhelő, az állammal, valamint a magánnyugdíj pénztárakkal szembeni kötelezettségek. A központi költségvetésből minden önkormányzatnak jár (egy nagyon összetett módon) meghatározott összegű támogatás. A jobb helyzetben lévő önkormányzatok a kiszámított támogatásnál azonban a szolidaritási hozzájárulás változása miatt kevesebbet kapnak, mint a korábbi években. A 2020-as évhez képest a 2022. évi szolidaritási hozzájárulás összege az Önkormányzat esetében 2,5-szeresére nőtt. Az energiaárak változása az önkormányzatok gazdálkodására is negatívan hatott. Az önkormányzatok és intézményeik 2022. augusztus 1-től egyetemes földgáz- és villamosenergia-szolgáltatás igénybevételére nem jogosultak, attól magasabb (de a piaci árnál alacsonyabb) áron érik el a szolgáltatást, mely szintén jelentős plusz terhet ró az önkormányzatokra. A koronavírus-világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében szükséges helyi adó intézkedésről szóló 535/2020. (XII. 1.) Korm. rendelet alapján az önkormányzatok új települési adót nem vezethettek be a 2021., valamint 2022. évekre vonatkozóan. A települési adókról szóló önkormányzati rendelet megalkotására fentiek miatt csak most, 2022. év végén, a 2023. adóévre vonatkozóan van lehetőség.

A Htv. alapján a közfeladatok helyi sajátosságaihoz, igényeihez igazítható ellátása során nélkülözhetetlen a helyi közösségek áldozatvállalása. A helyi adópolitika, az Önkormányzat felelős gazdálkodása és a helyi fejlesztések, a szociális ellátások változatlan színvonalú biztosítása érdekében szükséges 2023. január 1. napjától olyan települési adók bevezetése, amellyel az Önkormányzat költségvetéséből kiesett adóbevétel pótolható.

A rendelet az Önkormányzat illetékességi területén a termőföldadó és a légiutas adó, mint települési adók bevezetéséről rendelkezik.

3. § - 10. §-hoz: A termőföldadó nem érinti széles körben a kerület lakosságát, és kizárólag a külterületeken lévő földterületekre terjed ki az adókötelezettség hatálya. A rendelet meghatározza a termőföldadó tényállási elemeit, így az adó tárgyát, az adó alanyát, az adómentességet, az adókötelezettség keletkezését, változását és megszűnését, az adó alapját, valamint az adó mértékét.

A Htv. alapján termőföldnek minősül az ingatlan-nyilvántartásban szántó, szőlő, gyümölcsös, kert, rét, legelő (gyep), nádas, fásított terület, halastó művelési ágban nyilvántartott földrészlet. A rendelet a Htv. hivatkozott rendelkezéseire figyelemmel írja elő, hogy az adókötelezettség hatálya melyik ingatlanokra terjed ki.

A termőföldadó mértékének meghatározásakor figyelembevételre került az érintett adóalanyok teherviselési képessége, ennek megfelelően került sor a mentesség megállapítására is azon adóalanyok érdekében, akiket hátrányosan érintene a települési adó bevezetése.

A külterületen fekvő termőföldek egy része kárpótlási területen helyezkedik el, túlnyomó többségükben kis parcellák, nem beépíthető telkek, ezért a rendelet mentességet biztosít a 3 000 m²-t meg nem haladó földterületek tulajdonosai számára.

Az elmúlt években tapasztalható ingatlanárak növekedéséből adódóan a 3 000 m²-nél nagyobb alapterületű földterületek nagy értéket képviselnek, jellemzően befektetési célt szolgálnak, így azok megadóztatása az érintett tulajdonosokra elviselhető terhet ró.

A rendelet a termőföldadóval kapcsolatos eljárási szabályokról is rendelkezik. A termőföldadót az önkormányzati adóhatóság kivetéssel állapítja meg az adóalany bevallása alapján. A rendelet meghatározza a bevallás benyújtására, valamint a termőföldadó megfizetésére vonatkozó előírásokat.

11. § - 18. §-hoz: A Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér Magyarország legnagyobb és legismertebb nemzetközi repülőtere, amelynek egy része Budapest Főváros XVIII. kerület területén helyezkedik el. A repülőtér közelségéből adódó előnyök, továbbá a káros hatások mérséklése érdekében tett erőfeszítések mellett sem lehet elhanyagolni azt a tényt, hogy a kerület egyes városrészeinek lakossága folyamatosan ki van téve a légiközlekedés okozta zaj- és környezetszennyezésnek, amely kihatással van az életminőségükre. A rendelet meghatározza a légiutas adó tényállási elemeit, így az adó tárgyát, az adó alanyát, az adómentességet, az adó alapját, valamint az adó mértékét.

A légiutas adó bevezetésével adókötelessé válnak a magánszemélyek – Önkormányzat illetékességi területéről, személyszállítást végző légitfuvarozótól igénybe vett – légiutazásai. Az adó mértékének megállapításakor fontos szempont volt, hogy olyan összegben kerüljön meghatározásra, hogy az érintett magánszemélyeknek elviselhető terhet jelentsen. A rendeletben foglaltak szerint az Önkormányzat a 18. életévét be nem töltött magánszemélyeknek, továbbá a repülőtér okozta káros hatások elviselésének kompenzálásaként a kerületi lakcímmel vagy tartózkodási hellyel rendelkező magánszemélyeknek biztosít ezen települési adó alól mentességet. A rendelet adómegállapítási módként az adóbeszedést határozza meg, és tartalmazza az erre vonatkozó részletes szabályokat.

Az Önkormányzat a légiutas adóból származó bevételeket a Htv. 1/A. § (5) bekezdése értelmében fejlesztési célokra és az Önkormányzat hatáskörébe tartozó szociális ellátások finanszírozására tudja majd felhasználni a kerületi lakosok életminőségének javítása érdekében.

19. §-hoz: A Jat. 7. § (1) bekezdése szerint a jogszabályban meg kell határozni a hatálybalépésének napját, amely a jogszabály kihirdetését követő valamely nap lehet. Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény 32. §-a szerint adókötelezettséget megállapító, az adóalanyok körét bővítő, az adó mértékét növelő, illetve kedvezményt, mentességet megszüntető vagy korlátozó jogszabály kihirdetése és hatálybalépése között legalább 30 napnak el kell telnie.

Budapest, 2022. október 27.

Szaniszló Sándor
polgármester

dr. Ronyecz Róbert
jegyző

A rendelet kihirdetve: 2022. november 3.

dr. Ronyecz Róbert
jegyző

A rendelet mellékletei: [ER-08-23 Települési adó2023május4től mellékletek](#)

1. melléklet a 26/2022. (XI.03.) önkormányzati rendelethez



BUDAPEST FŐVÁROS XVIII. KERÜLET
PESTSZENTLŐRINC-PESTSZENTIMREI POLGÁRMESTERI HIVATAL

GAZDASÁGI FŐOSZTÁLY

Adó Osztály

1184 Üllői út 400 ☒:1675 Budapest Pf. 49 ☎:296-1300 🌐:www.bp18.hu

TELEPÜLÉSI ADÓ BEVALLÁS Termőföldadó

Benyújtandó Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata illetékességi területén lévő, külterületen fekvő, az ingatlan-nyilvántartásban szántó, szőlő, gyümölcsös, kert, rét, legelő (gyep), nádas, fásított terület, halastó művelési ágban nyilvántartott földrészletről (továbbiakban: ingatlan) az önkormányzat adóhatóságához.

(Helyrajzi számonként külön-külön kell bevallást benyújtani.)

I. Bevallás fajtája

- Megállapodás alapján benyújtott bevallás (tulajdonostársak között)
 Nem megállapodás alapján benyújtott bevallás

II. Bevallás benyújtásának oka

Adókötelezettség keletkezése

Változás bejelentése

Adókötelezettség megszűnése

Változás jellege:

Változás Jellege:

Változás jellege:

adóbevezetés

adóalap-megállapítás változás

ingatlan elidegenítése

új ingatlan

egyéb és pedig _____

az ingatlan megszűnése

ingatlan szerzése

Az adókötelezettséget megalapozó adatnak, ténynek az ingatlan-nyilvántartásból történő törlése

Az adókötelezettséget megalapozó adatnak, ténynek az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése, átvezetése, feljegyzése

III. Adókötelezettség keletkezésének, változásának,

megszűnésének időpontja:

☐☐☐☐ év ☐☐ hó ☐☐ nap

IV. Az ingatlan

1. Címe ☐☐☐☐ _____ város/község

_____ közterület _____ közterület jelleg _____ hsz.

2. Helyrajzi száma: _____ / _____ / _____ / _____

V. Bevallás benyújtója

1. Név: _____
2. Születési név: _____
3. Születési helye: _____ város/község, ideje: év hó nap
4. Anyja családi és utóneve: _____
5. Adóazonosító jele: Adószáma: - -
6. Lakóhelye: _____ város/község
_____ közterület _____ közterület jelleg ___ hsz. ___ ép. ___ lh. ___ em. ___ ajtó
- Levelezési címe: : _____ város/község
_____ közterület _____ közterület jelleg ___ hsz. ___ ép. ___ lh. ___ em. ___ ajtó
7. Telefonszám: _____ e-mail cím: _____

VI. Az ingatlan általános jellemzői

1. Az ingatlan m²-ben számított területe: _____ m²
2. Az ingatlan művelési ága:
- szántó szőlő gyümölcsös kert rét legelő (gyep) nádas
- fásított terület halastó
3. Tulajdoni (jogosultsági) hányad: _____ / _____
4. Tulajdoni hányadra számított ingatlan terület: _____ m²

VII. Mentességek

Önkormányzati rendelet 5. §-a alapján

Mentés az adó alól az az ingatlan, melynek teljes területe – függetlenül a tulajdonosok számától és a tulajdonostársak tulajdoni hányadához tartozó terület méretétől – **nem haladja meg a 3 000 m²-t.**

VIII. Felelősségem tudatában kijelentem, hogy a bevallásban közölt adatok a valóságnak megfelelnek

_____ helység év hó nap _____ az adózó vagy képviselője
(meghatalmazottja) aláírása

A jelen adóbevallást ellenjegyzem: _____

Adótanácsadó, Adószakértő vagy okleveles adószakértő neve: _____

Adóazonosító száma: _____ Bizonyítvány/Igazolvány száma: _____

Jelölje X-szel:

- az adóhatósághoz bejelentett, a bevallás aláírására jogosult állandó meghatalmazott
- meghatalmazott (meghatalmazás csatolva) adóhatósághoz bejelentett pénzügyi képviselő

Köf.5.002/2023/5. számú határozat

A KÚRIA Önkormányzati Tanácsának

h a t á r o z a t a

Az ügy száma: Köf.5002/2023/5.

A tanács tagja: Dr. Patyi András a tanács elnöke, Dr. Varga Eszter előadó bíró, Dr. Balogh Zsolt bíró, Dr. Varga Zs. András bíró, Dr. Dobó Viola bíró

Az indítványozó: Budapest Főváros Kormányhivatala (...)

Az indítványozó képviselője: Dr. Szász Imola kamarai jogtanácsos

Az érintett önkormányzat: Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata (...)

Az érintett önkormányzat képviselője: Dr. Molnár Árpád ügyvéd (...)

Az ügy tárgya: önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközésének vizsgálata

Rendelkező rész

A Kúria Önkormányzati Tanácsa

- megállapítja, hogy Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzat Képviselő-testületének a települési adókról szóló 26/2022. (XI. 03.) önkormányzati rendelete 11-18. §-ai más jogszabályba ütköznek, ezért e rendelkezéseket 2023. január 1. napjára visszamenőleges hatállyal megsemmisíti;
- elrendeli határozatának közzétételét a Magyar Közlönyben;
- elrendeli, hogy határozatát – a kézbesítést követő nyolc napon belül – az önkormányzati rendelet kihirdetésével azonos módon az érintett önkormányzat is tegye közzé.

A határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

Az indítvány alapjául szolgáló tényállás

[1] Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata (a továbbiakban: érintett önkormányzat) a 2022. november 30-i testületi ülésén megalkotta a települési adókról szóló 26/2022. (XI. 03.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: Ör.) eltérő

szöveggel történő hatálybalépéséről szóló 39/2022. (XII. 01.) önkormányzati rendeletét. A módosítás eredményeként a 2023. január 1-jén lépett Ör. légiutas adót vezetett be. Az adókötelezettség alapja a magánszemélyeknek az érintett önkormányzat illetékességi területén fekvő repülőtérrel, személyszállítást végző légitársaságtól igénybe vett, a polgári légiközlekedés keretében végrehajtott érkező, induló, transzfer és tranzit utazása azon feltételt előírva, hogy arra nem terjed ki törvényben szabályozott közteher hatálya és a légiutazást a magánszemély nem vállalkozói tevékenység keretében veszi igénybe. Az Ör. előírja, hogy a légiutazásonként fizetendő, 1000 forint mértékű adót a földi kiszolgálást végző gazdálkodó szervezet és a személyszállítást végző légitársaság együtt szedi be. Amennyiben a beszédet elmulasztják, a befizetéséért egyetemleges felelősséggel tartoznak. Mindezeket túl e kötelezettek a légiutas adó alanyairól nyilvántartást kötelesek vezetni, amely tartalmazza a légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény (a továbbiakban: Lt.) 27/A. § (1) bekezdésében meghatározott adatokat. Az Ör. szabályozza, hogy az adóbevallást és a hivatkozott nyilvántartást az adóbeszedésre kötelezetteknek kell az adó befizetésével egyidejűleg benyújtaniuk, illetve megküldeniük.

[2] Budapest Főváros Kormányhivatala (a továbbiakban: indítványozó) az Ör.-rel kapcsolatban BP/2800/00799-1/2022. iktatószámom törvényességi felhívással élt az érintett önkormányzat felé. Kifejtette, hogy az érintett önkormányzat a többszörös adóztatás előzetes vizsgálatára vonatkozó kötelezettségének maradéktalanul nem tett eleget, hiszen az Ör. szabályozása ennek megítélését az adóalanyokra, illetve az adó beszedésére kötelezettekre bízta. Arra is hivatkozott, hogy az Ör. adóbeszedésre és egyetemleges felelősség megállapítására vonatkozó 16. § (1) bekezdése ellentétes az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: Art.) 48. § (2) bekezdésével, a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) 43. § (3) bekezdésével, és a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 2. §-ával. Részletesen utalt az Ör. végrehajtásával kapcsolatos jogbizonytalanságra, így arra, hogy a földi kiszolgálást végző gazdálkodó szervezetek érkező, tranzit és (a légiutazás esetében egyébként értelmezhetetlen) transzfer utazás esetén nem kerülnek kapcsolatba az adóalanyal; a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér továbbá két fővárosi, és két Pest vármegyei önkormányzat illetékességi területét érinti, így nem ellenőrizhető, hogy az utasfelvétel ténylegesen hol, mely önkormányzat illetékességi területén történt meg. Sérelemzte, hogy az Ör. adatkezelésre vonatkozó szabályokat egyáltalán nem tartalmaz, az adatkezelés az adókötelezettség szempontjából irreleváns adatokra is kiterjed, és az adóbeszedésre kötelezett erre törvényi felhatalmazással sem rendelkezik. Végezetül arra hivatkozott, hogy az Ör. 3. §-a és 11. § (1) bekezdése azon túl, hogy magasabb szintű jogszabályi rendelkezést ismételnék meg, a feltételes módban történő megfogalmazással az egyértelműség és normavilágosság követelményének nem felelnek meg, a Jat. 2. § (1) bekezdését és 3. §-át sértik. Az Ör. eljárási szabályai pedig mindezeket túl hiányosak, nem rendezik az adóalanyok adófizetési kötelezettsége teljesítésének módját, esedékességét, az adómentességi ok igazolásának módját, a beszedett adó és adómentességi jogcímek nyilvántartásának szabályait.

[3] A törvényességi felhívás nem vezetett eredményre, ezért az indítványozó a 2023. január 25-én kelt BP/1202/00095-1/2023. számú indítványában az Ör. 11-18. §-ai más jogszabályba ütközésének megállapítását, és e rendelkezések 2023. január 1. napjára visszamenőleges hatállyal történő megsemmisítését, valamint ideiglenes alkalmazási tilalom elrendelését kérte a Kúria Önkormányzati Tanácsától. Arra hivatkozott, hogy az Ör. vitatott rendelkezései Magyarország Alaptörvényének 32. cikk (3) bekezdésébe, a Htv. 1/A. § (1) és (4) bekezdésébe, 43. § (3) bekezdésébe, az Art. 48. § (2) bekezdésébe, valamint a Jat. 2. § (1) bekezdésébe, 2. § (4) bekezdésének a) és b) pontjába, és 3. §-ába ütköznek.

Az indítvány és az önkormányzat védírata

[4] Az indítványozó előadta, hogy az Ör. 2023. január 1-jén történő hatályba lépésével a légiutas adó megfizetésére a mentességben részesülők kivételével minden – a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér érintett önkormányzat illetékességi területére eső részén bonyolított – légiutazásban (utaskezelésben) érintett magánszemély adóalany köteles. Lényegi vonásait tekintve a légiutas-adóhoz hasonló, néhány ponton azonos tényállási hatállyal rendelkezik az extraprofit adókról szóló 197/2022. (VI. 4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: extraprofit adóról szóló Korm.rendelet) – légitársaságok hozzájárulásáról rendelkező – 5. §-a, mely szerint a hozzájárulás alapja e közteher esetében is az utasok száma, így közvetve a légi utazások száma. Az Ör. által bevezetett települési adóhoz hasonlóan e hozzájárulás megfizetésére kötelezett (tehát az adózó) is a földi kiszolgáltatást végző szervezet. Ebből következően az Ör.-ben meghatározott adótárgyra, azaz a légiutazásra is kiterjed az extraprofit adóról szóló Korm. rendeletben meghatározott légitársaságok hozzájárulásának, mint köztehernek a tényállási hatálya.

[5] A Htv. előírásából következően a települési adó tárgyának meghatározása előtt az önkormányzatnak gondosan mérlegelnie kell, hogy az általa adóztatni kívánt vagyona nem vonatkozik-e egyidejűleg törvényben, illetve veszélyhelyzetben – az Alkotmánybíróság 3234/2020. (VII.1.) AB határozata szerint törvénynek minősülő – kormányrendeletben szabályozott központi- illetve helyi közteher. Azaz meg kell győződnie arról, hogy az adótárgy meghatározása nem ütközik-e a kettős adóztatás tilalmába. Az indítványozó álláspontja szerint az érintett önkormányzat e kötelezettségének nem tett maradéktalanul eleget, az Ör. 11. § (1) bekezdése ugyanis csak megismétli (feltételes módban) a Htv. ezen kötelezettséget előíró 1/A. § (1) bekezdését. A normaszöveg ekként történő, az egyértelműség és a normavilágosság elvét figyelmen kívül hagyó megfogalmazása egyrészt a jogalkalmazóra hárítja annak felelősségét, hogy felismerje, az adott adótárgy törvényben szabályozott közteher hatálya alá tartozik-e, másrészt az Ör. alkalmazását tekintve jogbizonytalanságot idéz elő, ennél fogva a Jat. 2. § (1) bekezdésébe, valamint 3. §-ába ütközik.

[6] Kifejtette, hogy a Htv. 1/A. § (4) bekezdéséből, valamint az Art. 46. § (1) bekezdéséből és 141. § (2) bekezdéséből az következik, hogy az önkormányzatnak abban van választási lehetősége, hogy rendeletében az adókivetéssel, vagy az önadózással történő adómegállapításról döntsön, további módot nem határozhat meg. Az Ör. 16. § (1) bekezdése szerint a légiutas adót az adóbeszedésre kötelezettek akkor is kötelesek az önkormányzatnak befizetni, ha annak beszedését elmulasztották. Az adóbefizetésre kötelezettek „egyetemleges felelősséggel” meghatározott adófizetési kötelezettsége, illetve az adóbeszedésre kötelezett egyértelmű megjelölésének, a beszedés esedékességének hiánya jogbizonytalanságot okoz, a jogbiztonság követelményébe ütközik, ellentétes az Art. 48. § (2) bekezdésével, és nem felel meg a Htv. 43. § (3) bekezdésének sem.

[7] Előadta, hogy az Ör. szabályozása adatvédelmi aggályokat is felvet. Az Ör. 17. § (2) bekezdése előírja az adóbeszedésre kötelezettek számára az Lt. 27/A. § (1) bekezdésében meghatározott adatokra kiterjedő nyilvántartás-vezetési kötelezettséget. Az indítványozó álláspontja szerint az Lt. 27/A. § (1) bekezdésében meghatározott személyes adatok közül a légiutas adó beszedésével legfeljebb az adóalany családi nevére és utónevére, születési idejére, illetve lakcímére vonatkozó adatok hozhatók összefüggésbe. Az Ör. 17. § (2) bekezdése azonban az adókötelezettség szempontjából irreleváns adatok kezelésének előírásával, az adóbeszedésre kötelezetteket jogsértő módon hívja fel adatgyűjtésre. Ezen adatok kezelésére az

Lt. hivatkozott bekezdése csak a személyszállítást végző légitfuvarozót a légitközlekedés és az utasok védelmének biztosítása céljából, nemzetközi szerződésben részes harmadik országba, mint célállomásra utazó, vagy onnan induló utasok személyes adatait illetően hatalmazza fel.

[8] Kifejtette, hogy a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) szóló az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (a továbbiakban: GDPR) 5. cikk b) és c) pontjában foglalt célhoz kötöttség és adattakarékosság elveiből következően a személyes adat csak meghatározott, egyértelmű és jogszerű célból gyűjthető, illetve az adatkezelés céljai szempontjából megfelelőnek, relevánsnak kell lenniük és a szükségesre kell korlátozódniuk. Sérelmezte, hogy az Ör. hivatkozott rendelkezése nem tartalmaz az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 5. §-ban meghatározott adatkezelésre vonatkozó rendelkezéseket sem.

[9] Végezetül arra hivatkozott, hogy a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér részben az érintett önkormányzat és egy másik budapesti önkormányzat közigazgatási területére, részben két Pest vármegyei önkormányzat illetékességi területére esik. Utalt a Htv. 52. § 57. pontja szerinti „települési önkormányzat illetékességi területe” fogalommagyarázatra, valamint arra, hogy a Jat. 6. § (1) bekezdése alapján az önkormányzati rendelet területi hatálya a helyi önkormányzat közigazgatási területére terjed ki. Ebből adódóan nehezen követhető nyomon, illetve nem ellenőrizhető, hogy az adóalanynak minősülő magánszemély utas Ör. 11. § (2) bekezdése alapján adókötelezettséget keletkeztető utasfelvétele a repülőtér melyik részén, mely önkormányzat közigazgatási területén történt, ezzel kiszámíthatatlan helyzetet teremt mind az adóalanyok, mind a beszedésre kötelezettek számára.

[10] A Kúria Önkormányzati Tanácsa a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 140. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó 42. § (1) bekezdése alapján az érintett önkormányzatot felhívta az indítványra vonatkozó nyilatkozata megtételére.

[11] Az érintett önkormányzat védiratában elsődlegesen a különleges jogállású szerveknél és a helyi önkormányzatok képviselő-testületeinek hivatalánál elrendelhető igazgatási szünetre alkalmazandó veszélyhelyzeti szabályokról szóló 460/2022. (XI. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 460/2022. (XI. 10.) Korm. rendelet) 3. § (2) bekezdés a) pontjára hivatkozással az – igazgatási szünetre figyelemmel idő előtti – indítvány visszautasítását, továbbá az ideiglenes alkalmazási tilalom elrendelésére irányuló kérelem elutasítását kérte. Utalt arra, hogy a 27/2022. (XI. 03.) önkormányzati rendelete alapján a 2022. december 22-től 2023. január 6. napjáig terjedő időtartam igazgatási szünetnek minősült, melynek alapján a törvényességi felhívásban rögzített 30 napos határidő csak 2023. január 27. napján telt le. Álláspontja szerint mind a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 84. § (1) bekezdéséből, mind abból, hogy az elektronikus kapcsolattartást biztosító Törvényességi Felügyelet Írásbeli Kapcsolattartást (TFÍK) a polgármesteri hivatal kezeli, a szóban forgó eljárás a polgármesteri hivatal előtti eljárásnak minősül. Sérelmezte, hogy az indítványozó a részére az indítványt nem küldte meg, amely a védekezéshez való jogának gyakorlásához elengedhetetlen. Hivatkozott e körben a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletének részletes szabályairól szóló 119/2012. (VI. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 119/2012. (VI. 26.) Kormányrendelet) 5. § (2) bekezdésében foglaltakra. Állította, hogy az indítvány a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 74. § (1) bekezdése alapján hatálytalan, mert azt jogi előadó

nyújtotta be a Kúriához. Megjegyezte, hogy az indítvány a Polgármesteri Hivatal PIR számát és adószámát tartalmazza, ezért helytelenül rögzíti a Kp. alapján feltüntetendő adatokat.

[12] Kifejtette, hogy az extraprofit adóról szóló Korm. rendelet nem minősül törvénynek, a Htv. 1/A. § (1) bekezdése eltérő jogértelmezést nem tesz lehetővé. Az indítványozó nem jelölt meg olyan törvényt, melyben szabályozott közteher hatálya kiterjedne az Ör. szerinti adótárgyra, így az nem sérti a Htv. 1/A. §-át. Utalt arra is, hogy egyébként a extraprofit adóról szóló Korm. rendelet szerint a légi személyszállítási tevékenység (mint szolgáltatásnyújtás) minősül hozzájárulás-köteles tevékenységnek, a hozzájárulás fizetésére pedig az Lt. szerint a földi kiszolgálást végző gazdálkodó szerv köteles. Az Ör. ezzel szemben a repülőtérrel személyszállítást végző légitfuvarozótól igénybe vett, polgári légiközlekedés keretében végrehajtott utazást tekinti adókötelesnek (mint tevékenység), az adó alanya pedig az a magánszemély, aki a személyszállítást végző légitfuvarozótól a szolgáltatást igénybe veszi. Azaz mind az adótárgy, mind az adóalanyok köre eltérő.

[13] Az adómegállapítási jogával összefüggésben rögzítette, hogy az Art. 141. § (2) bekezdése kifejezetten lehetőséget ad az önkormányzat számára, hogy rendeletében a kivetéstől eltérő adómegállapítási módot határozzon meg. Az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Air.) 11. § (1) bekezdése meghatározza az adózó személyét azzal, hogy az adózó adókötelezettségét önkormányzati rendelet is előírhatja. Az adókötelezettségek között az Art. 9. § h) pontja pedig kifejezetten nevesíti az adóbeszedést azzal, hogy arra az adózó jogszabály (tehát nem csak törvény) alapján köteles. Ezen két jogszabályi rendelkezés együttes értelmezéséből adódik, hogy az adóbeszedést, mint adókötelezettséget önkormányzati rendelet is előírhat, mellyel ellentétes jogszabályi rendelkezést az indítvány nem tartalmaz. Az indítványozó nem jelölte meg, hogy melyik az a konkrét jogszabályi rendelkezés mely megtiltja, hogy az adóbeszedést, mint adókötelezettséget önkormányzati rendelet is előírhasa. Hivatkozott arra is, hogy az Art. 48. § (2) bekezdése – ellentétben az indítványban írtakkal – nem tartalmaz arra vonatkozó szűkítő rendelkezést, hogy adóbeszedési kötelezettséget kizárólag törvény írhat elő. A beszédés esedékességét nem feltétlenül tartja szükségesnek meghatározni, „ezzel lehetőséget teremtve, hogy a beszédésre kötelezettek maguk alakítsák ki ennek a folyamatát a magánszemélyek utazásának megtörténtéig”. Megjegyezte, hogy az álláspontjával a Pénzügyminisztérium is egyetértett. (védirat 6. számú melléklete)

[14] Az Ör. személyi adatok nyilvántartására vonatkozó rendelkezéseivel kapcsolatban előadta, hogy az Infotv. a GDPR hatálya alatt álló adatkezelésekre, így az Ör. által előírt adatkezelésre egyáltalán nem alkalmazandó. Megjegyezte, hogy a GDPR 5. cikk (1) bekezdésének b) és c) pontjában foglalt célhoz kötöttség és adattakarékosság alapelveire figyelemmel az önkormányzat a kezelendő adatkört felül fogja vizsgálni és az Ör.-t ennek megfelelően módosítja.

[15] Az illetékesség meghatározása körében előadta, hogy kizárólag az illetékességi területén vezette be a települési adót, és mivel az illetékességi terület bárki által pontosan meghatározható, így megállapítható az is, hogy felmerült-e adókötelezettség az Ör. alapján vagy sem.

[16] Az indítványozó kérelmére a Kúria Önkormányzati Tanácsa a Köf.5002/2023/4. számú végzésében elrendelte az Ör. sérelmezett rendelkezéseinek ideiglenes alkalmazási tilalmát.

A Kúria Önkormányzati Tanácsa döntésének indokai

[17] Az indítvány megalapozott.

[18] Az Ör. vonatkozó rendelkezései:

[19] „3. Légiutas adó

11. § (1) Adóköteles a magánszemélynek az Önkormányzat illetékességi területén fekvő repülőtérről, személyszállítást végző légitfuvarozótól igénybe vett, a polgári légiközlekedés keretében végrehajtott érkező, induló, transzfer és tranzit utazása (a továbbiakban: légiutazás), feltéve, hogy arra nem terjed ki törvényben szabályozott közteher hatálya és a légiutazást a magánszemély nem vállalkozói tevékenység keretében veszi igénybe.

(2) Jelen alcím alkalmazásában légiutazásnak minősül a földi kiszolgálás feltételeiről és engedélyezésének rendjéről szóló 7/2002. (I. 28.) KöViM rendelet 1. mellékletének 4. pontjában meghatározott utaskezelés megtörténte, az adófizetési kötelezettség keletkezésének nem feltétele a légijárművel történő utazás tényleges megkezdése.

12. § A légiutas adó alanya az a magánszemély, aki a 11. §-ban meghatározott módon, személyszállítást végző légitfuvarozótól polgári légiutazást vesz igénybe.

13. § Mentés a légiutas adó alól a 18. életévét be nem töltött magánszemély, továbbá a Budapest Főváros XVIII. kerületi lakcímmel rendelkező magánszemély.

14. § A légiutas adó alapja a légiutazások száma.

15. § A légiutas adó mértéke utazásonként 1000 forint.

16. § (1) A 11. § alapján fizetendő légiutas adót a légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény (a továbbiakban: Lt.) szerinti földi kiszolgálást végző gazdálkodó szervezet és a személyszállítást végző légitfuvarozó együtt szedi be.

(2) Az (1) bekezdés szerint fizetendő légiutas adót az adóbeszedésre kötelezettek egyetemleges felelősséggel akkor is tartoznak az Önkormányzatnak befizetni, ha annak beszedését elmulasztották.

17. § (1) A légiutas adót a 16. § szerinti adóbeszedésre kötelezetteknek kell befizetni a beszedést követő hónap 15. napjáig az Önkormányzat K&H Bank Zrt.-nél vezetett 10401024-00032877-00000005 számú, „Települési adó” megnevezésű számlájára.

(2) A 16. § szerinti beszedésre kötelezettek a légiutas adó alanyairól nyilvántartást kötelesek vezetni, amely tartalmazza az Lt. 27/A. § (1) bekezdésében meghatározott adatokat.

18. § (1) A 16. § szerinti adóbeszedésre kötelezettek az adó befizetésével egyidejűleg a 2. melléklet szerinti adóbevallást kötelesek benyújtani. A rendelet alapján az adóbeszedésre

kötelezetteknek első alkalommal – 2023. január és 2023. február hónapokra vonatkozóan – 2023. március 15. napjáig kell az adót befizetniük és a bevallást benyújtaniuk.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott bevallással egyidejűleg meg kell küldeni a 17. § (2) bekezdésében meghatározott nyilvántartás – bevallással érintett időszakra – vonatkozó részét.”

I.

[20] A Kúria Önkormányzati Tanácsa mindenekelőtt az eljárás lefolytatását gátló (indítvány visszautasítási) okokra vonatkozó hivatkozásokat vizsgálta, és megállapította, hogy azok nem állnak fenn, az alábbiak miatt.

[21] A 460/2022. (XI. 10.) Korm. rendelet védíratban felhívott – 2023. január 31-ig hatályos – 3. § (2) bekezdés a) pontja értelmében, az igazgatási szünettel érintett különleges jogállású szerv, illetve helyi önkormányzat képviselő-testületének hivatala tekintetében az igazgatási szünet időtartama nem számít bele az előtte folyó hatósági és egyéb eljárások ügyintézési határidejébe.

[22] A Kúria Önkormányzati Tanácsa rögzíti, hogy a törvényességi felügyeleti eljárás nem a helyi önkormányzat képviselő-testületének hivatala előtt folyó eljárás. A törvényességi felügyeleti eljárás célja a helyi önkormányzat képviselő-testülete, bizottsága, részönkormányzata, polgármestere, főpolgármestere, vármegyei közgyűlés elnöke, társulása, jegyzője (a továbbiakban: érintett) működése jogszerűségének biztosítása. A kormányhivatal törvényességi felügyeleti eljárásában vizsgálja az érintett működésének, döntéshozatali eljárásának jogszerűségét; b) döntéseinek jogszerűségét; c) jogalkotási, továbbá jogszabályon alapuló döntési és feladatellátási kötelezettségének teljesítését. Ha a kormányhivatal jogszabálysértést észlel, a törvényességi felügyelet körében legalább harminc napos határidő tűzésével felhívja az érintettet annak megszüntetésére. Az érintett a felhívásban foglaltakat köteles megvizsgálni és a megadott határidőn belül az annak alapján tett intézkedéséről vagy egyet nem értéséről a kormányhivatalt írásban tájékoztatni. (Mötv. 132. § (2)-(3) bekezdései, 134. § (1) bekezdés)

[23] A törvényességi felhívás megvizsgálására és megválaszolására biztosított törvényi határidő tehát nem a képviselő-testület hivatala előtt folyó eljárás ügyintézési határideje, ekképpen a 460/2022. (XI. 10.) Korm. rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltak e határidő folyását nem szakítják meg.

[24] Nem következik más a védíratban felhívott Mötv. 84. § (1) bekezdéséből, és a TKÍF modul technikai kezeléséből sem, ezek ugyanis a szervezetalakítás, a szervezeti és működési rend, valamint az ügyvitel körébe tartozó kérdések, határidő számítására vonatkozóan szabályozást nem tartalmaznak. Mindezek alapján az indítvány nem volt idő előtti.

[25] Az érintett önkormányzat alaptalanul sérelmezte, hogy az indítványozó az indítványt részére nem küldte meg, ezért sérült a védekezéshez való joga. A Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy az e körben megjelölt 119/2012. (VI. 26.) Korm. rendelet 5. § (2) bekezdése az ott megjelölt törvényességi felügyeleti eszközök alkalmazásakor az érintettek és a kormányhivatal közötti kapcsolattartás formáját szabályozza. Ugyanakkor az indítvány a Kúria Önkormányzati Tanácsának normakontroll eljárását megindító bírósági beadvány,

melynek közlése az azt elbíráló bíróság feladata a Kp. 140. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó 42. § (1) bekezdése alapján. Az indítvány közlése a jelen normakontroll eljárásban 2023. január 27. napján megtörtént, melyből az érintett önkormányzat az indítványozó álláspontját megismerte, az arra vonatkozó védiratát előterjesztette, így a védekezéshez való jog sérelme fel sem merülhet.

[26] Alapítanul hivatkozott az érintett önkormányzat az indítvány hatálytalanságára is. A jelen normakontroll eljárásban az indítványozót jogi képviselő (dr. Szász Imola kamarai jogtanácsos) képviseli, aki a beadványt aláírásával a Pp. 325. § (1) bekezdésének megfelelő módon ellátta. A K03-22-01 űrlap 5. pontja ennek megfelelően tartalmazza az eljáró jogi képviselő adatait. A perbeli esetben a jogi képviselőt nem az elektronikus irat beküldője látja el. Ugyanakkor az AVDH igazolás azt is rögzíti, hogy a dokumentum a Pp. 325. § (1) bekezdés g) pontjában foglaltaknak megfelelően az azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítés szolgáltatás keretében hitelesített dokumentum teljes bizonyító erővel rendelkezik, továbbá, hogy a beküldő is rendelkezik kamarai azonosító számmal, a Budapesti Ügyvédi Kamara tagja.

[27] A védiratban megjelölt adószám és nyilvántartási szám – állított – nem megfelelő megjelölése nem visszautasítási ok (Kp. 48. §), az indítvány érdemi elbírálását nem zárja ki.

[28] A fentiek alapján a Kúria Önkormányzati Tanácsa az indítványt érdemben vizsgálta.

II.

[29] Az Alaptörvény 32. cikk (3) bekezdése értelmében az önkormányzati rendelet más jogszabállyal nem lehet ellentétes.

[30] A Kúria Önkormányzati Tanácsa – a védiratban kifejtettekkel ellentétben – hangsúlyozza, hogy az indítványozó az indítványa első részében nem a kettős adóztatás megvalósulását állította, hanem elsődlegesen azt, hogy az Ör. 11. § (1) bekezdéséből következően a perbeli települési adó tárgyának meghatározása előtt az önkormányzat nem mérlegelte, hogy az általa adóztatni kívánt vagyona nem vonatkozik-e egyidejűleg központi-, illetve helyi közteher. Következik ez abból, hogy az Ör. hivatkozott rendelkezése feltételes módon pusztán megismétli a Htv. 1/A. § (1) bekezdését. E szakasz második mondata szerint, a települési önkormányzat települési adót bármely adótárgyra megállapíthat, feltéve, hogy arra nem terjed ki törvényben szabályozott közteher hatálya.

[31] A fentiekhez képest az Ör. 11. § (1) bekezdése a légiutazáshoz kapcsolódó adókötelezettséget a következő feltétellel írja elő: feltéve, hogy arra nem terjed ki törvényben szabályozott közteher hatálya. Ez a megfogalmazás ugyanakkor nem pusztán egy törvényi rendelkezés megisméltése (Jat. 3. §). Feltételes megfogalmazása azt jelenti, hogy az adó megfizetésére- és beszedésére vonatkozó kötelezettséget nem önmagából a helyi norma előírásából keletkezteti, hanem az adókötelezettségre vonatkozó törvényi feltétel vizsgálatát és felelősségét a jogalkalmazóra hárítja. Éppen ezen feltételes szabályozás miatt nem is jutott (és nem is juthatott) el az indítványozó annak az érdemi vizsgálatáig, hogy a szóban forgó települési adó valamennyi részletét (adó tárgya, alanya, adóalap, adómérték, mentességek, kedvezmények) valamely központi teher elemeivel szembe állítsa, hiszen ezt az önkormányzati jogalkotó – a feltételes adómegállapításból kiindulva – maga sem tette meg.

[32] A Jat. 2. § (1) bekezdése alapján a jogszabálynak a címzettek számára egyértelműen értelmezhető tartalommal kell rendelkeznie.

[33] A normavilágosság követelményét a Kúria Önkormányzati Tanácsa a Köf.5.036/2020/4. számú határozatában a következők szerint foglalta össze:

[34] „A Jat. idézett rendelkezése a jogállamiság meghatározó alkotóelemének tekintett jogbiztonság részeként megkövetelt normavilágosság elvét fejezi ki, és mint ilyen, az Alkotmánybíróság egyértelmű gyakorlatában is többször megerősítést nyert. A világos, érthető és mindenki számára értelmezhető normatartalommal kapcsolatban az Alkotmánybíróság számos határozatot hozott. Ezek szerint a jogbiztonság megköveteli, hogy a jogszabály szövege értelmes és világos, a jogalkalmazás során felismerhető normatartalmat hordozzon {először 11/1992. (III.5.) AB határozat, megerősítve: 34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [116]}.

[35] Az Alkotmánybíróságnak következetes a gyakorlata a tekintetben is, hogy a jogállamiságnak [Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés] nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. „A jogbiztonság az állam – és elsősorban a jogalkotó – kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, és egyértelműek legyenek. Működésüket tekintve kiszámíthatónak és előreláthatónak kell lenniük a norma címzettjei számára. A jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is”. {az Alaptörvény hatálybalépését követően először: 31/2012. (VI. 29.) AB határozat, Indokolás [25]; további megerősítése: 3024/2019. (II. 4.) AB határozat, Indokolás [41], 17/2019. (V. 30.) AB határozat, Indokolás [68]}

[36] A Jat. hatályát megjelölő rendelkezés [1. § (1) bekezdés a) pont] értelmében az önkormányzati jogalkotók számára törvényi előírássá vált a jogállamiság, jogbiztonság alkotmányos elvéből levezetett normavilágosság, korábban alkotmányos követelménye (Köf.5015/2012/6. sz. határozat).” (Köf.5.036/2020/4. számú határozat [19]-[21] pontjai)

[37] A Kúria Önkormányzati Tanácsának gyakorlata szerint sérti a normavilágosság követelményét, ha az önkormányzati rendelet rendelkezései pontatlanok, egymással ellentmondóak. (Köf.5.031/2020. számú határozat [33] pont).

[38] A vizsgált Ör. a fenti feltételes megfogalmazással a normavilágosság követelményének nem felel meg. Mindezen túl nem állapítható meg pontosan az adófizetési kötelezettség teljesítésének módja, esedékessége, a vállalkozói tevékenység keretében történő utazás adómentességi okként történő igazolásnak módja, a beszedett adó és az adómentességi jogcímek nyilvántartásának, bizonylatolásának, az adó külföldi pénznemben történő megállapításnak szabályai és befizetésének szabályai. Az Ör. ezen hiányosságai, kimunkálatlansága szintén sérti a normavilágosság követelményét és a címzettek (adóalanyok és beszedésre kötelezettek) körében jogbizonytalanságot eredményez. Az érintett önkormányzat által e vonatkozásban előadottak – mely szerint a beszedés esedékességét nem feltétlenül tartja szükségesnek meghatározni, „ezzel lehetőséget teremtve, hogy a beszedésre kötelezettek maguk alakítsák ki ennek a folyamatát a magánszemélyek utazásának megtörténtéig” – éppen a kiszámíthatóság és előreláthatóság ellenében hatnak.

III.

[39] Az Art. 48. §-a szabályozza az adóhatósági adómegállapítás esetét, amikor is az adót vagy költségvetési támogatást az adózó tekintetében az adóhatóság állapítja meg. Törvényben meghatározott esetben az adóhatóság az adót az adózó adatbejelentése, bevallása vagy más hatóság adatszolgáltatása alapján kivetés (egyres helyi adók, így az Art. 142. § (2) bekezdése alapján, az önkormányzati adóhatóság kivetéssel állapítja meg az építményadót, a telekadót, a magánszemély kommunális adóját, továbbá – ha az önkormányzati rendelet másként nem rendelkezik – a települési adót), illetve kiszabás útján határozatban állapítja meg. Szintén törvényben részletezett esetekben – így pl. a Htv.-ben az idegenforgalmi adó tekintetében – az adóbeszedésre kötelezett adózó az adó összegét közli a természetes személlyel és az adót átveszi. (lásd: Nagykommentár az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvényhez, Art. 48. §)

[40] A Htv. 43. § (3) bekezdése szerint, az önkormányzat az adóval kapcsolatban rendeletet alkothat az adózás rendjéről szóló törvényben nem szabályozott eljárási kérdésben. A Htv. 1/A. § (4) bekezdése pedig akként rendelkezik, hogy a települési adóval kapcsolatos eljárási kérdésekben az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezéseit azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy az önkormányzat települési adót önadózással megállapítandó adóként is bevezethet.

[41] A fenti jogszabályok egybevetéséből helytállóan következtetett arra az indítványozó, hogy a földi kiszolgálást végző gazdálkodó szervezet és a személyszállítást végző légitfuvarozó fizetendő adó beszedésére és annak elmulasztása esetére egyetemleges felelőségének megállapítására vonatkozó előírás az Art. 48. § (2) bekezdésével ellentétben áll, mert az törvényi szabályozást feltételez. Ezzel ellenkező értelmezés a védiratban megjelölt Air. 11. § (1) bekezdéséből (adózó fogalma) és az Art. 9. § h) pontjából (Az adózó az adó és a költségvetési támogatás megállapítása, megfizetése (kiutalása) érdekében köteles a jogszabályban előírt: adólevonásra, adóbeszedésre) nem következik.

[42] A fentiek tekintetében a védirat hivatkozott a 6. számú mellékletként csatolt pénzügyminisztériumi állásfoglalásra. A Kúria Önkormányzati Tanácsa egyrészt rögzíti, hogy az állásfoglalások jogi kötőerővel nem bírnak, így a jelen normakontroll eljárásban sem rendelkeznek iránymutató jelleggel. Másrészt a hivatkozott állásfoglalás tárgya jelentősen eltér, annak alapja koncertjegy vásárlás, az 5. számon csatolt irat pedig e bevezetni szándékozott települési adó beszedése kapcsán egy gazdasági társaság „megbízására” és nem önkormányzati rendeletben való kötelezésére utal.

[43] A fentiekkel kapcsolatban megjegyzi a Kúria, hogy az érintett önkormányzat maga sem vitatta, hogy az egyetemleges kötelezettséggel érintett földi kiszolgálók legfeljebb az induló utasokkal kerülnek kapcsolatba. (lásd védirat 11. oldal 2. bekezdése: „(...) legfeljebb a rendelet a körben történő módosításának szükségessége merülhet fel, miszerint az egyes adóbeszedésre kötelezettek kizárólag az általuk beszedni elmulasztott adóért felelősek.”)

[44] A célhoz kötöttség és adattakarékosság alapelveivel összefüggésben az indítványozó által előadottakat az érintett önkormányzat nem vitatta. Az Infotv. kapcsán az indítvány jogszabályba ütközést nem állított, aggályokat fogalmazott meg, melyre figyelemmel a Kúria Önkormányzati Tanácsa a következőket emeli ki: A GDPR 6. cikk (2) bekezdése rögzíti, hogy a „[R]endeletben foglalt, adatkezelésre vonatkozó szabályok alkalmazásának kiigazítása érdekében, a tagállamok az (1) bekezdés c) [az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítéséhez szükséges adatkezelés] és e) pontjának való megfelelés céljából fenntarthatnak vagy bevezethetnek konkrétabb rendelkezéseket, amelyekben pontosabban meghatározzák az

adatkezelésre vonatkozó konkrét követelményeket, és amelyekben további intézkedéseket tesznek az adatkezelés jogszerűségének és tisztességességének biztosítására (...)”. A Rendelet 6. cikk (3) bekezdése pedig - az Infotv. 5. § (3) bekezdésével lényegét tekintve megegyező módon - meghatározza, hogy az adatkezelést elrendelő törvénynek, illetve önkormányzati rendeletnek mely tartalmi elemeket kell, illetve lehet tartalmazniuk. Ez utóbbi részletes vizsgálata azonban – az indítványhoz kötöttségre is figyelemmel – meghaladja a jelen normakontroll eljárás kereteit.

[45] Az illetékességi terület kérdéskörével kapcsolatban a Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy az Ör. az „Önkormányzat illetékességi területén fekvő repülőteret” határoz meg. Ugyanakkor nem vitatottan a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér négy helyi önkormányzat illetékességi területéhez tartozik. A Htv. 52. § 57. pontja szerint a települési önkormányzat illetékességi területe: az önkormányzat közigazgatási határa által behatárolt – bel- és külterületet magában foglaló – térség, amelyre az önkormányzati hatáskör kiterjed, ide nem értve a különleges gazdasági övezet területét.

[46] A fentiekből következően nem meghatározott, hogy az adóalany adókötelezettséget keletkeztető utazása (érkezése, indulása, transzferje, tranzitja) pontosan hol tekinthető végrehajtottnak, ezért egyáltalán az érintett önkormányzat illetékességi területére esik-e, amely így jogbizonytalanságot eredményez mind az adóalanyok, mind a beszédre kötelezettek számára. A Kúria Önkormányzati Tanácsa ehelyütt visszaüt a normavilágosság és egyértelműség körében fent kifejtettekre.

[47] A fentiekre tekintettel a Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy az Ör. – az indítványban hivatkozott és indokolt – Htv. 1/A. § (1) és (4) bekezdésébe, 43. § (3) bekezdésébe, az Art. 48. § (2) bekezdésébe, valamint a Jat. 2. § (1) bekezdésébe és 3. §-ába ütközik, ezért a Kp. 146. § (1) bekezdés a) pontja alapján a rendelkező rész szerint határozott.

[48] Az indítványozó ugyan állította, hogy az Ör. a Jat. 2. § (4) bekezdés a-b) pontjaiba ütközik, ezzel kapcsolatban azonban az indítványát külön indokolással nem látta el, ezért e tekintetben a Kúria Önkormányzati Tanácsa más jogszabályba ütközést nem állapított meg.

[49] A Kp. 146. § (3) bekezdése értelmében, a megsemmisített önkormányzati rendelet vagy annak rendelkezése a bíróság határozatának a hivatalos lapban való közzétételét követő napon hatályát veszti, és e naptól nem alkalmazható. Ugyanezen szakasz (4) bekezdése akként rendelkezik, hogy a bíróság az önkormányzati rendelet vagy annak rendelkezése hatályvesztésének időpontját a (3) bekezdéstől eltérően állapíthatja meg, ha azt a jogbiztonság vagy az önkormányzati rendelet hatálya alá tartozó jogalanyok alapvető jogainak védelme indokolja.

[50] A Kúria Önkormányzati Tanácsa a jogbiztonság érdekében az Ör.-t annak hatálybalépése, 2023. január 1. napjára visszamenőleges hatállyal semmisítette meg a Kp. 146. § (4) bekezdése alapján.

Az döntés elvi tartalma

[51] 1. Az adófizetési kötelezettség teljesítésének módját, esedékességét, az adómentesség igazolásának módját, a beszédett adó és az adómenetességi jogcímek nyilvántartásának és

bizonylatolásának szabályait, valamint az adó külföldi pénznemben történő megállapításnak szabályait nélkülöző önkormányzati rendelet sérti a normavilágosság követelményét és a címzettek (adóalanyok és beszédésre kötelezettek) körében jogbizonytalanságot eredményez.

2. Több önkormányzat illetékességi területéhez tartozó repülőtér esetében az olyan szabályozás, amely nem határozza meg, hogy az adóalany adókötelezettséget keletkeztető utazása (érkezése, indulása, transzferje, tranzitja) hol tekintendő végrehajtottnak, jogbizonytalanságot eredményez mind az adóalanyok, mind a beszédésre kötelezettek számára.

3. Az adó összegének közlésére és beszédésére vonatkozó kötelezettség törvényi szabályozást feltételez.

Záró rész

[52] A Kúria Önkormányzati Tanácsa az indítványt a Kp. 141. § (2) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el, a jogkövetkezményeket a Kp. 146. § (1) bekezdés a) pontja, valamint 146. § (4) bekezdése alapján állapította meg.

[53] A Magyar Közlönyben történő közzététel a Kp. 146. § (2) bekezdésén, a helyben történő közzététel a Kp. 142. § (3) bekezdésén alapul.

[54] Jelen eljárásban a Kp. 141. § (4) bekezdése alapján a feleket teljes költségmentesség illeti meg és saját költségeiket maguk viselik.

[55] A határozat elleni jogorvoslatot a Kp. 116. § d) pontja és a 146. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2023. március 28.

Dr. Patyi András sk. a tanács elnöke
Dr. Varga Eszter sk. előadó bíró
Dr. Balogh Zsolt sk. bíró
Dr. Varga Zs. András sk. bíró
Dr. Dobó Viola sk. bíró

A Kúria Önkormányzati Tanácsának Köf.5.002/2023/4. számú végzése

Az ügy száma: Köf.5.002/2023/4.

A tanács tagjai: Dr. Patyi András tanács elnöke, Dr. Varga Eszter előadó bíró, Dr. Balogh Zsolt bíró, Dr. Horváth Tamás bíró, Dr. Varga Zs. András bíró

Az indítványozó: Budapest Főváros Kormányhivatala (...)

Az indítványozó képviselője: Dr. Szász Imola kamarai jogtanácsos

Az érintett önkormányzat: Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata (...)

Az érintett önkormányzat képviselője: Dr. Molnár Árpád ügyvéd (...)

Az ügy tárgya: önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközésének vizsgálata

Rendelkező rész

A Kúria Önkormányzati Tanácsa

- az indítványozó kérelmére azonnali jogvédelmi intézkedésként – az ügydöntő határozata közzétételét követő napjáig – elrendeli Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata Képviselő-testületének a települési adókról szóló 26/2022. (XI. 03.) önkormányzati rendelete 11–18. §-ainak ideiglenes alkalmazási tilalmát;
- elrendeli végzésnek közzétételét a Magyar Közlönyben;
- elrendeli, hogy végzését – a kézbesítést követő nyolc napon belül – az önkormányzati rendelet kihirdetésével azonos módon az érintett önkormányzat is tegye közzé.

A végzés ellen jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

Az ideiglenes alkalmazási tilalom elrendelése iránti kérelem alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az érintett önkormányzat a 2022. november 30-i testületi ülésén alkotta meg a települési adókról szóló 26/2022. (XI. 03.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: Ör.) eltérő szöveggel történő hatálybalépéséről szóló 39/2022. (XII. 01.) önkormányzati rendeletét. A módosítás eredményeként az Ör. 2023. január 1-jén, a következő szövegezéssel lépett hatályba.
- [2] **„3. Légiutas adó**
11. § (1) Adóköteles a magánszemélynek az Önkormányzat illetékességi területén fekvő repülőtérrel, személyszállítást végző légitfuvarozótól igénybe vett, a polgári légiközlekedés keretében végrehajtott érkező, induló, transzfer és tranzit utazása (a továbbiakban: légiutazás), feltéve, hogy arra nem terjed ki törvényben szabályozott közteher hatálya és a légiutazást a magánszemély nem vállalkozói tevékenység keretében veszi igénybe.
- (2) Jelen alcím alkalmazásában légiutazásnak minősül a földi kiszolgálás feltételeiről és engedélyezésének rendjéről szóló 7/2002. (I. 28.) KöViM rendelet 1. mellékletének 4. pontjában meghatározott utaskezelés megtörténte, az adófizetési kötelezettség keletkezésének nem feltétele a légijárművel történő utazás tényleges megkezdése.
12. § A légiutas adó alanya az a magánszemély, aki a 11. §-ban meghatározott módon, személyszállítást végző légitfuvarozótól polgári légiutazást vesz igénybe.
13. § Mentés a légiutas adó alól a 18. életévét be nem töltött magánszemély, továbbá a Budapest Főváros XVIII. kerületi lakcímmel rendelkező magánszemély.
14. § A légiutas adó alapja a légiutazások száma.
15. § A légiutas adó mértéke utazásonként 1000 forint.
16. § (1) A 11. § alapján fizetendő légiutas adót a légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény (a továbbiakban: Lt.) szerinti földi kiszolgálást végző gazdálkodó szervezet és a személyszállítást végző légitfuvarozó együtt szedi be.
- (2) Az (1) bekezdés szerint fizetendő légiutas adót az adóbeszedésre kötelezettek egyetemleges felelősséggel akkor is tartoznak az Önkormányzatnak befizetni, ha annak beszedését elmulasztották.
17. § (1) A légiutas adót a 16. § szerinti adóbeszedésre kötelezetteknek kell befizetni a beszedést követő hónap 15. napjáig az Önkormányzat K&H Bank Zrt.-nél vezetett 10401024-00032877-00000005 számú, „Települési adó” megnevezésű számlájára.

(2) A 16. § szerinti beszédre kötelezettek a légiutas adó alanyairól nyilvántartást kötelesek vezetni, amely tartalmazza az Lt. 27/A. § (1) bekezdésében meghatározott adatokat.

18. § (1) A 16. § szerinti adóbeszedésre kötelezettek az adó befizetésével egyidejűleg a 2. melléklet szerinti adóbevallást kötelesek benyújtani. A rendelet alapján az adóbeszedésre kötelezetteknek első alkalommal – 2023. január és 2023. február hónapokra vonatkozóan – 2023. március 15. napjáig kell az adót befizetniük és a bevallást benyújtaniuk.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott bevallással egyidejűleg meg kell küldeni a 17. § (2) bekezdésében meghatározott nyilvántartás – bevallással érintett időszakra – vonatkozó részét.”

- [3] Az indítványozó – eredménytelen törvényességi felhívást követően – a 2023. január 25-én kelt, BP/1202/00095-1/2023. számú indítványában az Ör. 11–18. §-ai más jogszabályba ütközésének megállapítását, és e rendelkezések 2023. január 1. napjára visszamenőleges hatállyal történő megsemmisítését kérte a Kúria Önkormányzati Tanácsától. Arra hivatkozott, hogy az Ör. vitatott rendelkezései Magyarország Alaptörvényének 32. cikk (3) bekezdésébe, a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 1/A. § (1) és (4) bekezdésébe, 43. § (3) bekezdésébe, az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény 48. § (2) bekezdésébe, valamint a jogalkotásról szóló 2010. év CXXX. törvény 2. § (1) bekezdésébe, 2. § (4) bekezdésének a) és b) pontjába, valamint 3. §-ába ütköznek.
- [4] Az indítványozó a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (továbbiakban: Kp.) 145. §-a alapján kérte, hogy a Kúria Önkormányzati Tanácsa az ügydöntő határozat közzétételét követő napig az Ör. vitatott rendelkezéseinek ideiglenes alkalmazási tilalmát rendelje el.

Az ideiglenes alkalmazási tilalom elrendelése iránti kérelem indokai és az érintett önkormányzat védekezése

- [5] Az ideiglenes alkalmazási tilalom iránti kérelem indokaként az indítványozó előadta, hogy az Ör. 2023. január 1-jén történő hatályba lépésével a légiutas-adó megfizetésére a mentességben részesülők kivételével minden – a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtérnek az érintett önkormányzat illetékességi területére eső részén bonyolított – légiutazásban (utaskezelésben) érintett magánszemély adóalany köteles. Az Ör. rendelkezései azonban nem rendeznek olyan alapvető kérdéseket, mint az adófizetési kötelezettség módja, esedékessége, a vállalkozói tevékenység keretében történő utazás adómentességi okként történő igazolásnak módja, a beszédett adó adómentességi jogcíme nyilvántartásának, bizonylatolásának, vagy külföldi pénznyomon történő megállapításnak szabályai és befizetésének szabályai. Az Ör. ezen hiányosságai, kimunkálatlansága súlyosan sérti a normavilágosság követelményét és a címzettek (adóalanyok és beszédre kötelezettek) körében jogbizonytalanságát eredményez.
- [6] Kifejtette, hogy a légi személyszállítás sajátosságaira, működési elveire tekintettel az Ör. kihirdetése (2022. december 1.) és hatályba lépése (2023. január 1.) között eltelt 30 napos „felkészülési idő” nem bizonyult elégségesnek a légiutas-adó beszedésének előkészítéséhez, a személyi és tárgyi feltételek biztosításához, valamint az Ör. végrehajtásához. Az adóbeszedésre kötelezetteknek első alkalommal – 2023. január és február hónapokra vonatkozóan – 2023. március 15. napjáig kell az adót befizetniük és a bevallást benyújtaniuk, azonban a légitársaságok közlése alapján az ezekre a hónapokra szóló repülőjegyeket már jóval az Ör. kihirdetése, illetve hatályba lépése előtt eladták. Az érintett magánszemély adóalanyok fizetési kötelezettségének utólagos közlése és érvényesítése aránytalan sérelemmel járna mind rájuk, mind az adóbeszedésre kötelezetteknek nézve.
- [7] A végrehajthatóság körében arra is hivatkozott, hogy a szabályozás szerint nem csak az induló, hanem az érkező, a tranzit, és a transzfer utazás is adóköteles, ugyanakkor az adóbeszedés egyik kötelezettje (a földi kiszolgálást végző gazdálkodó szervezet) az utóbbi három esetben egyáltalán nem kerül kapcsolatba az adóalannal. Az Ör. továbbá az adó beszedése tekintetében – a földi kiszolgálóval egyetemlegesen kötelezett személyszállítást végző légitársaságokra – úgy telepít felelősséget, hogy e társaságok nem végeznek utaskezelést, a jegyértékesítés során az adót nem tudják sem közölni, sem beszélni, tekintettel arra, hogy előzetesen nincs információjuk arról, hogy az adóalany magánszemély, vagy vállalkozói tevékenysége keretében veszi-e igénybe a szolgáltatást, az utaskezelésben ténylegesen érintett lesz-e, és ha igen, akkor ez a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér érintett önkormányzat illetékességi területéhez tartozó részén történik-e meg.
- [8] Az indítványozó utalt arra, hogy az Ör. jogszerűségével, alkalmazhatatlanságával kapcsolatban több felülvizsgálati kérelem is érkezett az adóbeszedésre kötelezett társaságoktól.

- [9] Mindezekre figyelemmel az indítványozó álláspontja szerint az Ör. szabályozása jogbizonytalanságot eredményez, magasabb szintű jogszabályi előírásoknak és jogalkotási követelményeknek nem felel meg, a jogkövető állampolgárok és az adó beszedésére kötelezettek eltérő jogértelmezése okán önkényes jogalkalmazásra ad lehetőséget, végrehajtásának megkísérlése indokolatlan adminisztrációs és anyagi terhet ró az érintettekre.
- [10] Az érintett önkormányzat a védiratában elsődlegesen a különleges jogállású szerveknél és a helyi önkormányzatok képviselő-testületeinek hivatalánál elrendelhető igazgatási szünetre alkalmazandó veszélyhelyzeti szabályokról szóló 460/2022. (XI. 10.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 460/2022. (XI. 10.) Korm. rendelet] 3. § (2) bekezdés a) pontjára hivatkozással az – igazgatási szünetre figyelemmel idő előtti – indítvány visszautasítását, továbbá az ideiglenes alkalmazási tilalom elrendelésére irányuló kérelem elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy az indítványban megjelölt jogbizonytalansági kérdések vagy fenn sem állnak, vagy nem olyan mérvűek, melyeket a rendelet módosításával, kiegészítésével ne lehetne orvosolni. Sérelmezte, hogy a normavilágosság körében kifejtettek tekintetében (pl. külföldi pénzben történő befizetés) az indítványban foglaltak túllépik a törvényességi felhívás kereteit, továbbá, hogy az indítványban hivatkozott felülvizsgálati kérelmeket nem kapta meg, így arra reflektálni nem tud.
- [11] Álláspontja szerint a példálózva felsorolt jogsértések kapcsán az indítványozó nem jelölte meg, hogy melyek azok a körülmények, amelyek feltétlenül szükségessé teszik az ideiglenes alkalmazási tilalom elrendelését, és azok orvoslása utóbb miért nem lehetséges.
- [12] A továbbiakban az indítvány érdemében fejtette ki, hogy az adómentességi okok igazolásának módját nem kellett részleteznie, annak módja egyértelmű; a már eladott jegyek a rendelet jövőbeni alkalmazhatóságára nincsenek kihatással, továbbá az adófizetési kötelezettség nem a repülőjegy vásárlásához, hanem a légiutazás végzéséhez kapcsolódik. Előadta, hogy pl. a (...) légitársaság által hivatkozott több millió forintos utazási csomagok vonatkozásában életszerűtlen, hogy egyrészt egy 1000 forint mértékű adó miatt elállnak az utasok az utazástól, ahogyan az is, hogy ilyen kiadások mellett „aránytalan sérelmet” okozna az adóalanyoknak és a beszedésre kötelezetteknek az adó érvényesítése. Függetlenül továbbá az egyetemleges felelősség megállapításától, az adóbeszedésre kötelezettek a rendeletet alkalmazni tudják.
- [13] Végezetül előadta, hogy amennyiben a Kúria Önkormányzati Tanácsa szükségesnek látja az Ör. módosítását, kiegészítését, akkor van mód a jogsérelmek orvoslására, emiatt a rendelet ideiglenes alkalmazási tilalmának elrendelése szükségtelen.

A Kúria Önkormányzati Tanácsa döntésének indokai

- [14] A Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy a 460/2022. (XI. 10.) Korm. rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontjára alapított, a jelen normakontroll eljárás lefolytatását gátló (indítvány visszautasítási) ok nem áll fenn, melynek érdemi indokait az eljárást befejező határozatban fogja megadni.
- [15] Az ideiglenes alkalmazási tilalom elrendelésére vonatkozó kérelem megalapozott.
- [16] A Kp. 145. § (1) bekezdése szerint a Kúria – az azonnali jogvédelemre vonatkozó szabályok megfelelő alkalmazásával – kérelemre vagy hivatalból elrendelheti az önkormányzati rendelet alkalmazásának ideiglenes tilalmát.
- [17] A Kp. azonnali jogvédelemről rendelkező 50. § (4) bekezdése szerint az azonnali jogvédelemre irányuló kérelemben részletesen meg kell jelölni azokat az indokokat, amelyek az azonnali jogvédelem szükségességét megalapozzák, és az ezek igazolására szolgáló okiratokat csatolni kell. A kérelmet megalapozó tényeket valószínűsíteni kell.
- [18] A Kp. 51. § (3) bekezdése alapján a bíróság az arányosság elve alapján, a közérdek és valamennyi fél szempontjából azt mérlegeli, hogy az azonnali jogvédelem elmaradása nem okoz-e súlyosabb hátrányt, mint amilyennel az azonnali jogvédelem biztosítása járna.
- [19] A Kúria Önkormányzati Tanácsa a fentiek alapján rögzíti, hogy az ideiglenes alkalmazási tilalomról rendelkező határozatában nem az indítványban foglaltak érdemi helyességéről dönt, az ugyanis az ügy érdemében hozott határozat tárgya lehet. Ennél fogva a védiratban felhozott azon indokok, melyek az indítvány érdemi megalapozatlanságát, a törvényességi felhívás kereteinek túllépését, az Ör. alkalmazhatóságát, illetve az Ör. módosításának esetleges szükségességét állítják, az ideiglenes alkalmazási tilalom körében nem bírnak jogi jelentőséggel. A jelen döntés meghozatalában továbbá annak sincs relevanciája, hogy az érintett önkormányzat – előadása szerint – az indítványozóhoz az Ör. kapcsán érkezett egyes beadványokat nem ismerte meg, mert az ideiglenes alkalmazási tilomról a Kúria nem az eljárásban részt nem vevő felek előadásai alapján dönt.

- [20] Az indítványban megjelölt érvek alapján a Kúria Önkormányzati Tanácsa úgy ítélte meg, hogy az Ör. 11–18. §-ai vonatkozásában az ideiglenes alkalmazási tilalom elrendelésének elmaradása súlyosabb hátrányt okozna, mint az azonnali jogvédelem biztosítása. Az adó tárgyát képező légiutazási tevékenység (utaskezelés) folyamatos, amelynek következményeként számos magánszemély adóalanyt érint a 2023. január 1. napjától bevezetett adófizetési kötelezettség. Ezzel együtt fennáll az adófizetésre és az adó beszedésére kötelezettek önkéntes jogkövetésének – a szabályozás végrehajthatóságának kifejtett hiányosságain alapuló – elnehezülése. Ezt egyébiránt az érintett önkormányzat is elismeri a védiratában, amikor maga nyilatkozik úgy az adóbeszedésre kötelezettek egyetemleges felelőssége kapcsán, hogy „legfeljebb a rendelet a körben történő módosításának szükségessége merülhet fel, miszerint az egyes adóbeszedésre kötelezettek kizárólag az általuk beszedni elmulasztott adóért felelősek”.
- [21] A Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy a hatályos szabályozás alkalmazásából fakadó jogkövetkezmények utólagos helyreállítása nem, vagy csak aránytalan nehézségek árán lehetséges, melynek elkerüléséhez jelentős közérdek fűződik, figyelemmel az érintett jogalanyok kiemelkedő számára is.
- [22] A Kúria Önkormányzati Tanácsa a fentiek alapján a Kp. 145. § (1) bekezdése és (3) bekezdése alapján elrendelte az Ör. 11–18. §-ainak ideiglenes alkalmazási tilalmát az ügydöntő határozat közzétételét követő napig.

Záró rész

- [23] A végzés Magyar Közlönyben, valamint az önkormányzati rendelet kihirdetésére irányadó szabályok szerinti közzététele a Kp. 145. § (2) bekezdésén alapul.
- [24] A végzés elleni jogorvoslat lehetőségét a Kp. 112. § (2) bekezdése és 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2023. február 7.

Dr. Patyi András sk. tanács elnöke Dr. Varga Eszter sk. előadó bíró Dr. Balogh Zsolt sk. bíró

Dr. Horváth Tamás sk. bíró Dr. Varga Zs. András sk. bíró
